

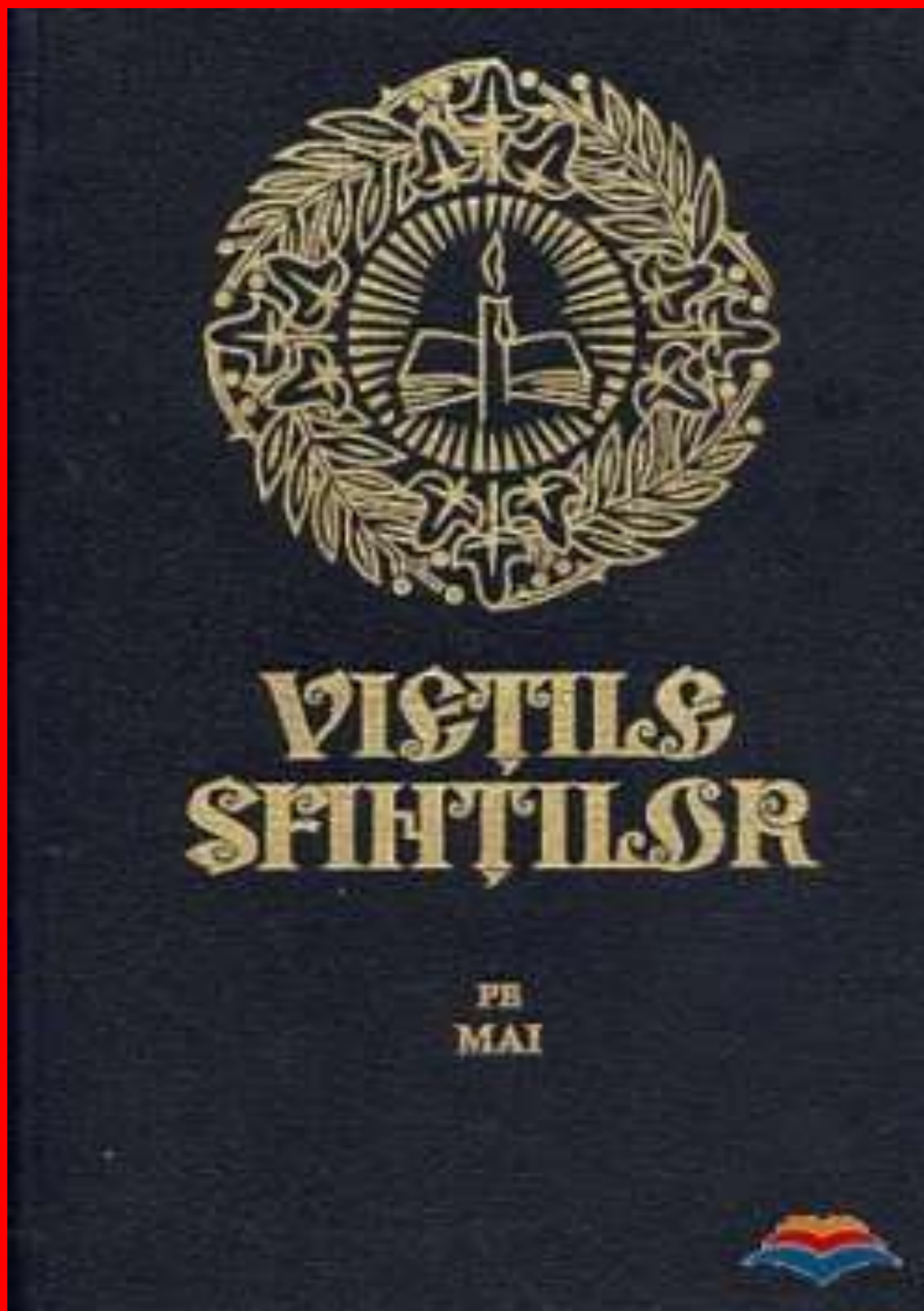
TEZAU LITURGIC

1 MAI

VIATA SF. PROROC IEREMIA

ROMAN, 1996

1 mai

Viața și pătimirea Sfântului

Prooroc Ieremia

Sfântul Prooroc Ieremia a fost din Anatot, cetatea preoților, în partea lui Veniamin, cetate departe de Ierusalim ca la trei mile, născut după tată, Helchie, mai marele preot. El a fost ales și sfințit prooroc din pîntecele maicii sale, precum însuși Domnul i-a prezis despre aceasta: *Mai înainte de a te zămisli în pîntece te-am cunoscut și mai înainte de a ieși tu din coapse te-am sfințit și te-am pus prooroc între neamuri.*

Sfântul Ieremia, după mărturia Sfântului Ignatie, purtătorul de Dumnezeu, a fost feciorelnic în toată vremea vieții sale și trimis de Dumnezeu preot, învățător și prooroc. El a început a prooroci din vîrstă copilărească, precum este arătat în capitolul întîi al cărții lui, unde zice către Dumnezeu: *Stăpîne Doamne, iată, nu știu să grăiesc, căci eu sînt prunc.* Iar Domnul, dînd prunciei lui înțelegerea bărbatului celui desăvîrșit, a zis către dînsul: *Nu zice că prunc sînt eu, căci către toți la care te voi trimite vei merge și vei grăi*

toate cîte voi porunci ție. Nu te teme de fața lor, căci Eu sînt cu tine ca să te izbăvesc.

Acestea zicîndu-i Domnul, a atins cu mîna Sa gura lui Ieremia și a zis: *Iată, am dat cuvintele Mele în gura ta. Iată, te-am pus astăzi peste neamuri, peste împărați, ca să dezrădăcinezi, să strici, să risipești și să biciuiești păcatele cele de moarte și fărădelegile poporului, și iarăși să zidești și să propovăduiești pocăința și întoarcerea spre viață.*

Acest cuvînt al Domnului către Ieremia a fost în zilele lui Iosie, împăratul Iudeii, în anul al 13-lea al împărăției lui. Pe vremea aceea Sfîntul Ieremia era de 15 ani, și într-un copil atît de tînăr a început darul lui Dumnezeu a lucra lucruri mari.

Într-acele vremuri, poporul iudeu, deși slujea Dumnezeului Celui adevărat, Care l-a scos din Egipt, însă nu-l slujeau cu adevărat. Ci, răzvrătindu-se de neamurile cu care se amestecaseră și cu ale căror obiceiuri se deprinseseră, cea mai mare parte din ei slujeau și urîciunii idolești. Și erau idoli stătători nu numai în jurul Ierusalimului, pe dealuri și prin văi, ci chiar și în Ierusalim, lîngă biserica Domnului cea zidită de Solomon, cărora le aduceau jertfe ca și lui Dumnezeu Cel adevărat.

Deci, mîniindu-se Domnul asupra acelui popor, îi gătea lui grabnică risipire și pierdere, lucru pe care l-a arătat lui Ieremia prin toiagul cel de nuc și prin căldarea care ardea dedesubt. Pentru că toiagul cel de nuc, însemna grabnica pedeapsă a lui Dumnezeu, că nu va întîrzia Răsplătitorul cel drept a certa cu toiag fărăde-legile și nedreptățile lor cu bătai; iar căldarea care ardea dedesubt, însemna că cetatea Ierusalimului se va umple de sînge și va fierbe cu tulburare, pierzîndu-se cu sabie și cu foc de vrăjmașii care erau să năvălească asupra ei.

Domnul poruncea lui Ieremia, proorocul Său, să vestească poporului mînia lui Dumnezeu care venea asupra lor și să-i sfătuiască spre pocăință. Deci, Sfîntul Ieremia a proorocit în zilele împăratului Iosie, precum s-a zis, și în zilele lui Ioahaz, fiul lui, și în zilele lui Sedechie, care a fost frate al lui Ioahaz și al lui Ioachim și fiu al lui Iosie. Și a pătimit proorocul lui Dumnezeu multe de la oamenii săi care nu credeau cuvintelor lui; pentru că le spunea certările cele groaznice ale Domnului Savaot și le propovăduia cuvintele lui Dumnezeu, stînd în curtea bisericii. Și, fiind dus înaintea împăratului și a boierilor, le zicea tuturor cu îndrăzneală că de nu se vor pocăi și nu se vor întoarce de la închinarea idolească, degrabă îi vor ajunge toate relele, care vor năvăli din părțile cele

de la miazănoapte, rele care vor ajunge pe toți cei ce locuiesc în pământul Iudeei.

Pentru aceasta zice Domnul: *Chema-voi toate împărățiile pământului de la miazănoapte și vor veni și-și vor pune fiecare scaunul lor înaintea porții Ierusalimului, peste toate zidirile din împrejurul lui și peste toate cetățile Iudeei. Aceia vor fi judecători și muncitori ai iudeilor. Iar aceasta, pentru aceea le voi trimite asupra lor, de vreme ce M-au părăsit pe Mine și au jertfit zeilor celor străini și s-au închinat lucrurilor mâinilor lor. Ascultați cuvântul Domnului, casa lui Iacov și toate semințiile lui Israel.* Acestea zice Domnul: "Ce fel de greșală au aflat părinții voștri în Mine, că s-au depărtat de Mine și au umblat în urmele celor deșarte și s-au făcut deșerți? Căci Eu, voi aduce rele și mare sfărîmare de la miazănoapte. În ziua aceea va pieri inima împăratului și inimile domnilor, preoții se vor spăimînta și proorocii se vor minuna". Acestea și alte multe cuvinte proorocești le grăia către popoare Sfîntul Ieremia, care sînt scrise pe larg în cartea proorociei lui, și s-au împlinit toate cele grăite.

Iar începutul durerilor și al primejdiilor Ierusalimului a fost pe vremea împărăției lui Iosie, într-acest fel: S-a sculat Faraon Nehao, împăratul Egiptului, asupra împăratului Asiriei de la rîul

Eufratului. Iar de vreme ce calea lui era pe lângă hotarele iudeilor, Iosie, împăratul Iudeei, adunându-și oștile sale, a ieșit împotriva lui Nehao, împăratul Egiptului. Însă Nehao a trimis la dînsul solii săi, zicînd: "Ce-mi este mie și ție împărate al Iudeei? Nu mă duc să mă ostășesc împotriva ta, ci împotriva altuia, asupra căruia mi-a poruncit Dumnezeu să merg cu sîrguință; iar tu încetează de a face împiedicare poruncii lui Dumnezeu, Cel ce este cu mine, ca să nu te ucidă și pe tine". Dar Iosie, neascultînd pe Nehao, a tăbărit asupra lui și, făcînd război în cîmpul Maghedonului, care este în partea lui Manase, Iosie a fost rănit de săgetătorii lui Nehao. Fiind dus în Ierusalim a murit, și l-au îngropat în mormîntul părinților săi și a plîns după Iosie tot Ierusalimul cu tînguire mare, pentru că era împărat foarte bun și cinstitor de Dumnezeu.

Deci, Nehao, împăratul Egiptului, biruind puterea lui Iosie împăratul Iudeii, s-a dus asupra asirienilor. Iar în Ierusalim poporul a adus la împărăție pe Ioahaz, fiul cel mai mic al lui Iosie. Și a împărățit el numai trei luni, cît a zăbovit Nehao Egipteanul la război contra asirienilor. Deoarece, întorcîndu-se Nehao cu biruință, a luat în stăpînirea sa cetatea Ierusalimului și tot pămîntul iudeilor și al lui Israel; și a îndepărtat de la împărăția Iudeei pe Ioahaz, pe care îl alesese poporul. Iar în locul lui a pus împărat pe fratele cel

mai mare al lui Ioahaz, cu numele Eliachim, schimbându-i numele în Ioachim. Pentru că era obiceiul împăraților biruitori, de a schimba numele împăratului celui biruit și supus. Și a pus Nehao dajdie asupra pământului iudeu și al lui Israel, o sută talanți de argint și o sută talanți de aur; iar pe Ioahaz cel depărtat de la împărăție, l-a ferecat în obezi și l-a dus în Egipt, unde a și murit. Și astfel, seminția lui Avraam, poporul cel liber și împărăția cea vestită a Iudeei, a început a robi altui împărat și a se împrăști de mână tirănească, pentru păcatele cu care a mâniat și a amărît pe Dumnezeu Cel preaînalt și nu s-a pocăit prin cuvintele cele proorocești.

La începutul împărăției lui Ioachim, fiul lui Iosie, a fost cuvîntul acesta de la Domnul către Ieremia: *Stai în curtea casei Domnului și propovăduiește tuturor iudeilor care intră să se închine în casa Domnului, toate cuvintele care ți-am poruncit să le propovăduiești lor și să nu tăgăduiești cuvîntul. Așa zice Domnul: De nu Mă veți asculta pe Mine și nu veți umbla în legile Mele care le-am dat înaintea feței voastre, în ascultarea cuvintelor slugilor mele, proorocilor pe care îi trimit la voi de dimineață, voi da casa aceasta ca Silom, cel pustiit pentru fărădelegile silomitenilor, și cetatea aceasta o voi da în blestemul tuturor limbilor cele de pe tot pământul.*

Niște cuvinte ca acestea, care se grăiau din gura lui Dumnezeu prin Proorocul Ieremia, auzindu-le preoții și proorocii cei mincinoși și tot poporul, s-au umplut de mînie și, prinzînd pe Ieremia, strigau: "Cu moarte să moară cel ce proorocește unele ca acestea!" Auzind boierii iudeilor cuvintele acestea, s-au suit din casa împăratului în Casa Domnului. Și au șezut înaintea ușilor porții celei noi a Casei Domnului. Și au zis preoții și proorocii cei mincinoși către boieri și către tot poporul: "Judecată de moarte se cuvine omului acesta, că a proorocit asupra cetății acesteia, precum ați auzit cu urechile voastre".

Și a zis Ieremia către toți boierii și către popor: "Domnul m-a trimis să proorocesc spre casa aceasta și spre cetatea aceasta, toate cuvintele pe care le-ați auzit. Și acum să faceți mai bune căile și lucrurile voastre și să ascultați glasul Domnului Dumnezeului vostru, că va uita Domnul de răutățile pe care le-a grăit asupra voastră; și, iată, eu sînt în mîinile voastre, faceți cu mine orice vă place și ce vi se pare că este mai bine. Însă, să cunoașteți că, de mă veți ucide, voi singuri veți aduce sînge nevinovat peste voi și peste cetatea aceasta și peste cei ce locuiesc într-însa, căci cu adevărat m-a trimis Domnul la voi să grăiesc în urechile voastre toate cuvintele acestea".

Atunci au zis boierii și tot poporul către preoți și către proo-rocii cei mincinoși: "Nu se cade omului acesta judecată de moarte, că în numele Domnului nostru a grăit nouă". Și unii din bărbații cei mai bătrâni ai aceluia pământ s-au sculat și au apărut prin cuvinte pe Ieremia proorocul, zicând către tot soborul: "Aduceți-vă aminte că Miheea Moratitul proorocea în zilele Iezechiei, împăratul Iudeei, și a zis către tot poporul Iudeei: Așa zice Domnul: *Sionul se va ara ca o țarină și Ierusalimul va fi ca într-o cale netrecută, și muntele casei va fi ca un desiș de dumbravă.* Pentru aceste cuvinte, oare l-a omorât Iezechia împăratul și tot poporul Iudeei? Nu s-a temut de Domnul; dar, de vreme ce s-a rugat feții Domnului, a încetat Domnul cu relele cele ce le grăise asupra lor, că și noi am făcut răutăți mari asupra sufletelor noastre. Deci, să ne pocăim de răutățile noastre și să nu ne îndemnăm spre uciderea acestui om nevinovat. Pentru că ce folos au avut de sângele cel nu de mult s-a vărsat al lui Urie, fiul lui Simeon din Cariatiarim, care a proorocit în numele Domnului pentru pământul acesta, asemenea precum proorocește și Ieremia? Iar când împăratul și boierii căutau să ucidă pe Urie, el, temându-se, a fugit în Egipt și, trimițând împăratul pe oamenii săi, l-au scos din Egipt și l-au ucis cu sabia; pentru care pricină s-a mâniat poporul asupra împăratului și

asupra boierilor. Deci, așa va fi cînd veți ucide și pe Ieremia".

Aceasta împărtaşind-o cei mai bătrîni, s-au făcut două tabere în sobor, pentru că unii căutau să ucidă pe Sfîntul Prooroc Ieremia, iar alții îl socoteau nevinovat morții. Însă ar fi biruit cu totul partea celor potrivnici și ar fi ucis pe omul lui Dumnezeu, dacă nu l-ar fi apărat unul din boierii cei mari, cu numele Arhicam, fiul lui Safan, a cărui mîină era tare, și nu l-au dat pe Ieremia în mîinile ucigașilor.

Și a făcut împăratul Ioachim vicleșug înaintea Domnului, după cum au făcut și părinții lui. Și a fost iarăși cuvîntul Domnului către Ieremia, zicîndu-i: *Mergi și te pogoară în casa împăratului Iudeei, și să grăiești acolo cuvîntul acesta: Ascultați cuvîntul Domnului, împărate al Iudeii, cel ce șezi pe scaunul lui David, tu și casa ta și slugile tale și tot poporul tău și cel ce intră prin porțile acestea.*

Acestea zice Domnul: Faceți judecată și dreptate, și izbăviți cu putere pe cel strîmtorat din mîna celui ce-l năpăstuiește; pe nemernic, pe sărman și pe văduvă să nu-i scîrbiți și să nu-i năpăstuiți cu fărădelege și sînge nevinovat să nu vărsați în locul acesta. Dacă veți face cuvîntul acesta, vor intra pe porțile casei acesteia împărații care șed pe scaunul lui David, cei ce șed în carete, călări pe cai, precum și slugile și

poporul lor. Iar de nu veți asculta cuvîntul acesta, singur m-am jurat, că spre pustiire va fi această casă. Și zice: Sfinți vor fi acei oameni și sfinte vor fi armele lor, care pe voi, păcătoșii, cei ce nu vă pocăiți, vă vor tăia ca pe niște lemne. Și vor trece multe neamuri prin această pustiită cetate, care va zice către aproapele său: pentru ce a făcut așa legea Domnului Dumnezeului lor și s-au închinat zeilor străini. Iar pentru împăratul Iudeei, Ioachim, zice Domnul: cu îngroparea catîrului se va îngropa și, tîrîndu-se, se va arunca afară din porțile Ierusalimului!

Niște cuvinte ca acestea grăindu-le proorocul din gura lui Dumnezeu înaintea tuturor, a pornit spre mare mînie pe împărat și pe toți boierii. Și l-ar fi ucis chiar atunci pe Sfîntul Ieremia, dacă nu l-ar fi păzit purtarea de grijă a lui Dumnezeu, spre descoperirea tainelor Domnului, celor ce vor să fie mai înainte. Deci, prinzîndu-l cu necinste și ocară, l-au pus în temniță în legături.

În acea vreme a venit Nabucodonosor cu puterea sa și a înconjurat Ierusalimul și a dat Domnul în mîinile lui pe Ioachim, împăratul Iudeei, în anul al treilea al împărăției lui. Deci, a luat Nabucodonosor pe Ioachim împreună cu oarecare din boieri de neam, între care și pe Daniil, fiind încă copil tînăr, asemenea și pe cei trei tineri și o

mare parte din cetățenii Ierusalimului, ducându-i în Babilon, luînd încă și cele mai alese din vasele Casei lui Dumnezeu. Însă, nu după multă vreme, a liberat Nabucodonosor pe Ioachim, iarăși la împărăția sa din Ierusalim, făcîndu-l pe el birnic.

Și a slujit Ioachim lui Nabucodonosor, împăratul Babilonului, trei ani, dîndu-i dajdie, precum mai înainte a slujit lui Faraon Nehao, împăratul Egiptului. Iar după acei trei ani, Ioachim a lepădat jugul robiei și s-a împotrivit puterii lui Nabucodonosor. Mai înainte de a se întoarce Ioachim de la Nabucodonosor, s-a lepădat de dînsul și s-a făcut cuvîntul Domnului către Ieremia, cînd ședea în legături, zicîndu-i: *Ia o hîrtie și scrie într-însa toate cuvintele pe care le-am grăit către tine, asupra lui Israel și asupra Iudeii, precum și asupra tuturor neamurilor, din ziua cînd am grăit către tine, din zilele lui Iosie împăratul Iudeei și pînă în ziua aceasta, doar va auzi casa Iudeei (adică seminția iudeilor), toate relele pe care Eu am gîndit să le fac lor, ca să se întoarcă de la calea lor cea rea, și voi fi milostiv nedreptăților și păcatelor lor. Și a chemat Ieremia pe Baruh, fiul lui Nirie, ca să scrie cele grăite de dînsul, de vreme ce el singur, fiind închis într-un loc întunecos, nu putea să scrie; iar Baruh ședea afară lîngă ferestrele temniței și scria cele spuse de prooroc.*

Și a scris Baruh pe hîrtie toate cuvintele Domnului, cele ce le-a grăit prin Proorocul Ieremia. Și a poruncit Ieremia lui Baruh, zicîndu-i: "P e mine mă păzesc și nu pot a ieși de aici, ca să intru în Casa Domnului; deci, du-te tu și citește cele ce ai scris din gura mea, adică cuvintele Domnului, în auzul poporului, în Casa Domnului, în zi de post și în toată Iudeea; la cei care vin din cetățile lor în biserică, să le citești, dacă va cădea rugăciunea lor înaintea feței Domnului și se vor întoarce de la calea lor cea rea; căci mare este mînia și urgia Domnului, pe care a grăit-o asupra acestui popor".

Și a făcut Baruh, fiul lui Nirie, toate cîte i-a spus Ieremia proorocul, de a citit cuvintele Domnului scrise în Casa Domnului, înaintea poporului. Acesta a fost în al cincilea an al împărăției lui Ioachim. Auzind boierii de aceasta, au chemat pe Baruh înaintea lor, și au poruncit ca să le citească și lor cartea aceea. După ce a citit, se îndoiau și l-au întrebat: "De unde ai scris cuvintele acestea?" Iar el le-a spus: "Din gura lui Ieremia". Atunci ei l-au sfătuit pe Baruh să se ascundă. Asemenea au poruncit ca și pe Ieremia ce era în legături să-l ascundă undeva, pentru o vreme oarecare; iar ei, luînd acea carte proorocească, s-au dus la împărat. Împăratul ședea tocmai atunci în casă, încălzindu-se la foc, fiindcă era luna a noua, adică noiembrie, și deci era iarnă. Și, citindu-se cartea

aceea înaintea împăratului, nu s-a înfricoșat de cuvintele citite și nici boierii care erau cu dînsul. După ce s-a citit o foaie sau două, s-a umplut împăratul de mînie, și singur tăia foile citite și le ardea în foc, pînă a ars întreaga carte; iar pe Baruh și pe Ieremia a poruncit să-i caute ca să-i ucidă; dar Domnul i-a acoperit cu minunata Sa apărare.

După aceea, iarăși s-a făcut cuvîntul Domnului către Ieremia, zicînd: "Ia tu altă hîrtie și scrie tot ce era în cartea aceea, pe care a ars-o împăratul Ioachim, și să adaugi pentru Ioachim, această proorocie: În curînd va muri, iar trupul lui va fi lepădat la arșița zilei și la gerul nopții". Și s-a scris altă carte de mîna lui Baruh, din gura lui Ieremia, în care s-au scris mai multe cuvinte decît în cea dintîi. Făcîndu-se aceasta fără de veste, au mers, cu voia lui Dumnezeu, cei trimiși de Nabucodonosor, cel cu încingere haldeiască, adică ostași ușori, cei cu încingere sirienească, cei cu încingere moavitenească și cei cu încingere din fiii lui Amon, care, năvălind de năpraznă, au luat Ierusalimul fără de osteneală, fiind nepregătit de împotrivirea vrăjmașilor. Și, prinzînd pe Ioachim, împăratul Iudeei, l-au ucis și, tîrîndu-i trupul prin cetate, l-au aruncat cîinilor și fiarelor spre mîncare. Și astfel s-a împlinit pentru dînsul proorocia Sfîntului Ieremia, cel ce a zis: *Că, cu*

îngroparea catîrului se va îngropa și, tîrîndu-se, se va arunca afară din porțile Ierusalimului. Și iarăși: Trupul lui cel mort se va arunca la arșița zilei și la gerul nopții. Iar oasele lui rămase de la mîncarea fiarelor, s-au îngropat de iudei în mormîntul părinților lui.

După moartea lui Ioachim, a fost uns la împărăție Iehonie, fiul lui; dar și acela a fost rău înaintea Domnului. Și a proorocit și pentru dînsul Sfîntul Ieremia, că, cu toată casa se va da de către Domnul în mîinile lui Nabucodonosor, împăratul Babilonului, și mai mult nu-și va vedea pămîntul său. Lucru care s-a și împlinit degrabă, pentru că, cu voia lui Dumnezeu, s-a luat în robie de împăratul Babilonului, el, maica și feciorii lui, boierii și servitorii. Într-acea vreme, o parte din ierusalimitenii cei puternici, au fost duși în Babilon împreună cu împăratul Iehonie, ca la zece mii de bărbați, și toți meșterii s-au luat din Ierusalim. Încă și vasele cele de aur făcute de Solomon au fost luate din biserica Domnului și duse în Babilon. Iar în locul lui Iehonie a fost pus împărat de Nabucodonosor, Matan, unchiul lui Iehonie, care a fost frate al lui Ioahar și Ioachim, fii ai lui Iosie, și l-a numit pe el Sedechie.

Sedechie a împărățit 11 ani, făcînd tot vicleșugul înaintea ochilor Domnului, după cum au făcut și

cei ce au fost împărați mai înainte de el, pentru că și-a învîrtoșat cerbicea și și-a împietrit inima sa, ca să nu se întoarcă spre Domnul Dumnezeu lui Israel. Asemenea și toți cei slăviți ai Iudeei, preoții și poporul pămîntului, au înmulțit a face călcare de lege cu urîciuni păgînești, întinînd casa Domnului din Ierusalim cu pîngăriciuni idolești și n-au ascultat cuvintele Domnului cele grăite către dînșii prin gurile proorocilor; ci încă mai ales ocăra pe trimișii lui Dumnezeu și defăima cuvintele Domnului, iar pe proorocii cei mincinoși ai lor îi asculta; de aceea, mînia Domnului a fost asupra Ierusalimului și a tot pămîntul Iudeei, pînă ce Domnul a lepădat de la fața Sa pe poporul acela.

În acea vreme, Ierusalimul a fost dat desăvîrșit risipirii și pustiirii. Și s-au început cele mai de pe urmă primejdii pentru Ierusalim, mai amare decît cele dintîi. Întărindu-se la împărăție Sedechie, a voit să se lepede de Nabucodonosor, împăratul Babilonului, ca să nu-i slujească lui, nici să-i dea dajdie, pentru că asculta de sfatul împăraților de primprejur: al Edomului, al moabitenilor, al Tirului, al amoniților și al Sidonului, care au fost mai întîi supuși ai lui Nabucodonosor al Babilonului. După aceea, sfătuindu-se, au lepădat jugul lui și au trimis și la Sedechie, împăratul Iudeei în Ierusalim, sfătuindu-l ca să nu dea dajdie împăratului Babilonului, ci împreună cu dînșii să

stea împotriva puterii Haldeei. Și s-a plecat Sedechie la sfatul lor.

Iar Sfântul Prooroc Ieremia, după porunca Domnului, și-a făcut legături și obezi de lemn și, punându-le pe grumazul său, a stat înaintea împăratului Sedechie și înaintea solilor împăraților celor mai sus pomeniți și a zis: "Așa grăiește Domnul Dumnezeu lui Israel: Acum Eu am dat tot pământul acesta în mâinile lui Nabucodonosor, împăratul Babilonului, ca să-i fie robi lui, să-i slujească toate limbile fiului său și fiului fiului său; iar partea aceea și împărăția și cîți nu vor sluji împăratului Babilonului și cîți nu-și vor pleca grumajii lor înaintea împăratului Babilonului, cu sabia și cu foamea îi voi tăia pe dînșii, pînă ce se vor sfîrși în mâinile lui. Iar voi nu ascultați pe proorocii voștri cei mincinoși, nici pe cei ce vă vrăjesc și văd visuri la voi, nici pe fermecătorii, care vă grăiesc să nu slujiți împăratului Babilonului; căci minciună vă proorocesc ei, ca să vă depărteze de la pământul vostru și să vă surpe pe voi, și așa cu totul să pieriți. Deci, nu-i ascultați pe ei, ci slujiți împăratului Babilonului, ca să fiți vii și pământul vostru să nu se pustiască".

Iar oarecare prooroc mincinos, cu numele Anania, a luat obezile de pe grumajii lui Ieremia și le-a sfărîmat pe ele și a zis înaintea ochilor a tot

poporul: "Așa zice Domnul: Așa voi sfărîma jugul lui Nabucodonosor, împăratul Babilonului, iar după doi ani de zile și de pe grumajii tuturor limbilor". Și a grăit către dînsul Ieremia: *Tu ai sfărîmat obezile cele de lemn, iar Domnul grăiește: Am pus jug de fier pe grumajii tuturor limbilor, ca să slujească lui Nabucodonosor, împăratul Babilonului; iar tu ai făcut pe poporul acesta ca să nădăjduiască spre nedreptate. Pentru aceea, așa zice Domnul: Iată, Eu te voi elibera pe tine de pe fața pămîntului, și în acest an vei muri; căci asupra Domnului Dumnezeu ai grăit!* Și a murit Anania, proorocul cel mincinos, într-acel an, în luna a șaptea.

Aceasta văzînd-o Sedechie împăratul, s-a spăimîntat și n-a îndrăznit atunci să se lepede de împăratul Babilonului. Dar mai pe urmă, ascultînd de sfatul lui Faraon, împăratul Egiptului, s-a lepădat cu totul de Nabucodonosor și s-a împotrivit lui, neascultînd de sfatul Proorocului Ieremia, care îi grăia cele de folos lui și poporului său. Iar în vremile acelea, Sfîntul Prooroc Ieremia a scris în taină la Babilon, către poporul ce era în robie, vestindu-le lor că au să petreacă 70 de ani; iar după trecerea celor 70 de ani, are să-i cerceteze pe ei Domnul și să-i întoarcă la Ierusalim, sfătuindu-i pe ei să-și zidească acolo case, să-și sădească grădini și pe fiii lor să-i însoare, ca să se înmulțească și să nu se împuțineze în robie.

Încă îi mai sfătuia pe ei ca să nu asculte de proorocii cei mincinoși, care erau între dînșii și le făgăduiau lor cu minciună, grabnică libertate. Ci să se roage lui Dumnezeu pentru împăratul Nabucodonosor, ca întru pacea lui să aibă odihnă și să petreacă fără de tulburare pînă la împlinirea celor 70 de ani, care li s-au hotărît lor de Dumnezeu.

Această scrisoare a lui, citind-o în Babilon proorocii cei mincinoși, care erau între iudei, s-au umplut de mînie și au scris la Ierusalim către preoții cei mari, ca să oprească pe Ieremia de a le mai prooroci și de a le mai scrie, și încă să-l pună pe el la închisoare și în obezi, ca să nu tulbure poporul cu scrisorile lui, înfricoșîndu-i pe ei cu acea lungă ședere în robie. Însă proorocul lui Dumnezeu, fiind certat și ferecat în legături, nu înceta a le propovădui cuvintele lui Dumnezeu cu netăcută gură, spunîndu-le că, pe cei mutați în Babilon, are să-i cerceteze Domnul cu mila Sa, iar pe cei rămași în Ierusalim, are să-i piardă cu dreapta Sa mînie. *Pentru că voi trimite asupra lor - zice Domnul - sabie, foamete și omor, și-i voi pune pe ei ca pe niște smochine proaste, pe care nu este cu putință a le mânca nimeni și-i voi sfărîma pe ei cu sabia, cu foametea și cu omorul, și-i voi da pe ei întru pierzare tuturor împăraților pămîntului, întru blestem, întru mirare, spre rîs și spre batjocură la*

toate limbile, către care i-am lepădat pe ei; căci n-au ascultat cuvintele Mele.

Lîngă Ierusalim era valea fiilor lui Enoh, care se numea Tafet. Într-acea vale poporul junghia pe fiii săi și pe fiicele sale, spre jertfa idolului Moloh (noroc), și le ardea trupurile lor. Și, cînd se săvîrșea acea junghiere fără de Dumnezeu și acea jertfă nelegiuită a pruncilor nevinovați, atunci trîmbițele și timpanele sunau, ca să nu se audă de către părinți durerea și țipetele copiilor celor junghiați.

Un păcat greu ca acesta, văzîndu-l și ocărîndu-l proorocul lui Dumnezeu, Ieremia, a luat în mînă un vas de lut ars, după cuvîntul Domnului și, mergînd la Tafet, a strigat, zicînd: *Ascultați cuvîntul Domnului, împărații și bărbații Iudeei, locuitorii Ierusalimului și cei ce intrați prin porțile acestea. Acestea zice Domnul puterilor, Dumnezeul lui Israel: Iată, Eu voi aduce rele asupra locului acestuia, de vreme ce M-a părăsit poporul acesta și străin a făcut locul acesta și a jertfit zeilor celor străini, pe care nu i-au știut ei și părinții lor. Și împărații Iudeei au umplut locul acesta de sîngele celor nevinovați și au zidit cele înalte lui Baal, spre arderea cu foc a fiilor săi și spre arderea de tot a lui Baal. Pentru aceasta vor veni zile - zice Domnul -, că nu se va mai numi locul acesta cădere și loc de morminte ale fiilor lui*

Enoh, ci loc de multe morminte ale junghierii. Căci, aici se va junghia mulțimea iudeilor cu sabia vrăjmașilor lor. Și voi da trupurile lor spre mîncarea păsărilor cerului și fiarelor pămîntului și voi pune cetatea aceasta spre risipire și spre plîngere, tuturor celor ce vor trece, minunîndu-se de ea, și vor plînge pentru toată rana lor. Vor mîncă trupurile fiilor și ale fiicelor sale și fiecare va mîncă trupul aproapelui său, în înconjurarea și în strîmtorarea în care îi vor înghesui vrăjmașii lor, care vor căuta sufletele lor.

Aceste cuvinte înfricoșătoare de la Dumnezeu, spunîndu-le proorocul către popor, a lovit de pămînt vasul cel de lut și l-a sfărîmat în fața tuturor și a zis: Acestea grăiește Domnul puterilor: Astfel voi sfărîma pe poporul acesta și cetatea aceasta, precum se sfărîmă acest vas de lut, care de acum nu va mai putea să se mai tămăduiască. Auzind acestea Pashor, fiul preotului Emer, care era pus povățuitor în Casa Domnului, a lovit pe Sfîntul Ieremia proo-rocul și l-a aruncat în obezile cele ce erau la porțile cele de sus ale lui Veniamin, în Casa Domnului. Și a zis Sfîntul Prooroc Ieremia lui Pashor: Acestea grăiește Domnul: Ochii tăi vor vedea, cum pe tine și pe toată Iudeea o voi da în mîinile împăratului Babilonului, îi vor duce la Babilon și-i vor ucide cu săbiile, și voi da toată puterea cetății acesteia, toate ostenele ei și toate vistieriile împăratului Iudeei le voi da în mîinile

vrăjmașilor, îi vor răpi, îi vor lua și-i vor duce în Babilon. Iar tu, Pashore, și toți locuitorii casei tale, vă veți duce în robie și, mergînd în Babilon, acolo vei muri și acolo te vei îngropa împreună cu toți prietenii tăi, cărora le-ai proorocit minciuna.

Și s-a împlinit degrab acea proorocie a Sfîntului Ieremia, căci întru al nouălea an al împărăției lui Sedechie, a mers Nabucodo-nosor, împăratul Babilonului, cu toată puterea lui asupra Ierusalimului, l-a înconjurat din toate părțile, a săpat împrejurul cetății șanțuri, și a fost Ierusalimul în mare primejdie, pentru că se întărise foamete mare în cetate. Iar proorocul lui Dumnezeu, Ieremia, zicea către împăratul Sedechie și către tot poporul: *Cu dare se va da cetatea aceasta în mîinile împăratului Babilonului, o va lua și cu foc o va arde; iar tu, împărate, nu vei scăpa din mîinile lui, ci vei fi prins, în mîinile lui vei cădea și în Babilon vei fi dus.* Și sfătuia proorocul pe împărat: "Să se dea de bunăvoie lui Nabucodonosor, ca să nu se risipească desăvîrșit Ierusalimul și să piară împărăția iudeilor".

Iar preoții și proorocii strigau către împăratul să nu asculte pe Ieremia, zicînd că Ieremia a înnebunit. Iar Nabucodonosor, ostășindu-se asupra cetății, a auzit că Faraon, împăratul Egiptului vine cu puterea sa în ajutorul lui

Sedechie, împăratul Iudeei, ca să elibereze cetatea Ierusalimului de înconjurarea haldeilor. Deci, s-a dus Nabucodonosor împotriva lui Faraon, depărtându-se o vreme oarecare de cetate. Iar locuitorii Ierusalimului, văzînd că Nabucodonosor se duce de la cetate, au socotit că se întoarce la Babilon, neputînd să ia cetatea, și batjocoreau proorocia lui Ieremia, căci nu s-a împlinit, și ziceau că Nabucodonosor a luat-o la fugă, neputînd să-i biruiască; însă Ieremia se întărea, zicînd că Ierusalimul se va lua de la haldei și împăratul se va duce la Babilon.

După ce s-a depărtat oastea haldeilor de Ierusalim și popoarele au ieșit din împresurarea aceea la cetățile și la satele lor, Ieremia și-a pus șaua pe catîrul său, vrînd să se ducă în patria sa, care era în partea lui Veniamin, la cetatea Anatot, nu departe de Ierusalim, pentru că acolo avea averile sale. Și, cînd a fost la porțile cetății, care se numeau ale lui Veniamin, străjerul porților acelora, numit cu numele Saruia, nepotul mincinosului prooroc Anania, căruia Ieremia îi proorocise grabnică moarte, acel Saruia, vrăjmășuind pe Ieremia pentru unchiul său și văzînd pe Ieremia că ieșea din cetate, l-a oprit, zicîndu-i: "Tu fugi la haldei?" Ieremia a răspuns: "Minți, căci nu mă duc la haldei, ci la cetatea mea, unde îmi este averea". Iar acela, neascultînd

cuvintele lui Ieremia, l-a luat și cu sila l-a dus la boieri, spunându-le că l-a prins fugind la haldei. Deci, boierii, mîniindu-se asupra lui Ieremia, l-au bătut și l-au aruncat în temniță; însă iarăși l-au scos afară.

În acea vreme, Nabucodonosor, împăratul Babilonului, biruind și gonind pe Faraon, împăratul Egiptului, care venise în ajutorul lui Sedechie, s-a întors degrabă cu toată puterea sa, iarăși la Ierusalim, l-a înconjurat și-l bătea tare. Și a fost Ierusalimul în înconjurarea haldeilor pînă la al 11-lea an al împărăției lui Sedechie. Atunci, Ieremia, iarăși a sfătuit pe popoare la pocăință și le arăta că se împlinise proorocia lui; căci acum a venit pedeapsa cea mai înainte gătită de Dumnezeu, pentru nepocăința și împietrirea oamenilor celor păcătoși, și le da sfat folositor, ca să se supună haldeilor, zicînd: "Astfel socotește Domnul: Cel ce șade în această cetate, va muri de sabie, de foamete și de omor; iar cel ce se va supune haldeilor, va fi viu". Boierii ziceau împăratului: "Să moară omul acesta, căci el slăbește mîinile bărbaților, care se ostășesc, fiind rămași în cetate și mîinile a tot norodul".

Zicînd ei către împărat cuvîntul acesta, arată că acest om nu propovăduiește pacea acestui popor, ci numai cele rele. Împăratul Sedechie le-a

răspuns: "Iată, el este în mâinile voastre, faceți cu el ce voiți". Deci, au luat pe Ieremia și l-au aruncat în groapa lui Melhis, fiul împăratului, care era într-o casă întunecoasă; și l-au spânzurat pe el cu funii în groapa aceea, ca să moară acolo; iar în groapă nu era apă, ci noroi. Și a pățimit proorocul lui Dumnezeu fără vină, șezînd în acel noroi pînă la grumaz, încît puțin a fost de n-a murit. Atunci era la curtea împărătească un oarecare bătrîn, cu numele Avdemeleh, de neam arab, care, auzind că Ieremia este aruncat în groapă la moarte, a zis împăratului: "Rău ai făcut ceea ce ai făcut, ucigînd pe omul acesta".

Atunci împăratul a poruncit lui Avdemeleh să scoată afară din groapă pe Ieremia; apoi l-a chemat la el și l-a întrebat, de o parte, dacă sînt adevărate cele proorocite de dînsul. Și a grăit proorocul către împărat: "De-ți voi spune adevărul, mă vei omorî; iar de te voi sfătui, nu mă vei asculta". Atunci împăratul s-a jurat că nu-l va omorî.

Deci, i-a grăit proorocul: *Așa zice Domnul puterilor, Dumnezeul lui Israel: Dacă vei ieși cu smerenie la voievozii împăratului Babilonului, sufletul tău va fi viu și cetatea aceasta nu se va arde cu foc și vei fi viu tu și casa ta; iar de nu vei ieși la domnii împăratului Babilonului, cetatea aceasta va cădea în mâinile haldeilor, pe care o vor arde cu foc, iar tu*

și femeile tale nu veți scăpa din mâinile lor, iar pe copii îi vor duce în robie.

Auzind împăratul acestea din gura proorocului, nu i-a ascultat sfatul cel bun, și l-a aruncat în temniță, în care a petrecut Sfântul Ieremia, pînă ce s-a luat Ierusalimul de haldei, care s-a întîmplat în al 11-lea an al împărăției lui Sedechie. Și atît de mare era foametea în cetate, încît oamenii își mînceau copiii lor și trupurile unul altuia. Deci poporul, slăbind foarte mult și zidurile cetății fiind sfărîmate de puterea haldeilor, ostașii care erau în cetate au deschis noaptea porțile cetății din grădina împărătească și au ieșit din cetate, fugind împreună cu împăratul lor, Sedechie, pe o cale ce ducea în pustie. Haldeii care erau împrejurul cetății, simțind aceasta, au izgonit din urmă pe împărat și l-au ajuns în cîmpul Ierihonului. Aici toată oastea care era lîngă dînsul l-a lăsat și a fugit care pe unde a putut. Iar haldeii, prinzînd pe Sedechie împăratul Iudeei, l-au dus la Nabucodonosor, împăratul Babilonului, în Revlat. Aici, împăratul Babilonului a ucis pe fiii lui Sedechie înaintea ochilor lui și pe toți puternicii prinși cu dînsul i-a omorît; iar lui Sedechie, după ce i-a scos ochii, l-a ferecat în obezi de fier și l-a dus în Babilon.

Navuzardan, cel mai mare voievod al puterilor haldeiești, cu ceilalți voievozi și cu mulțimea de ostași, au dărâmat zidurile Ierusalimului și l-au umplut de sânge, pierzînd cu sabie și cu foc cea mai frumoasă și cea mai strălucită cetate a scaunului împăraților Iudeei. Și, voievodul Navuzardan avea poruncă de la împăratul Nabucodonosor, pentru Proorocul Ieremia, ca să-l păzească viu și nevătămat, căci îi zisese: "Să-l iei și să-l ai sub ochii tăi și să nu-i faci nici un rău; ci, ceea ce va pofti să-i faci lui". Căci auzise Nabucodonosor de Sfîntul Ieremia, de proorocia lui și de sfatul ce l-a dat lui Sedechie, ca fără război să se predea puterii haldeiești; de aceea, a dat porunca aceasta voievodului său, Navuzardan. Și a fost scos din temniță Sfîntul Prooroc cu mîinile ostașilor haldeiești, dezlegat din legături, cinstit cu cinste și dăruit cu libertate. Deci, Proorocul Ieremia, avînd libertate și îndrăzneală de la voievodul Navuzardan, a început îndată a se îngriji pentru sfințenia lui Dumnezeu și pentru preaînalta podoabă și slavă a tuturor semințiilor lui Israel, adică pentru chivotul Legii, ca să nu se sfărîme de cei de altă seminție și astfel să se necinstească slava lui Dumnezeu.

El a cerut voie de la voievodul care dărîma Ierusalimul să nu-l oprească de a lua sfințenia Dumnezeului lui Israel mai înainte de dărîmarea

bisericii, ca să nu se jefuiască și să se ardă. Și, aflînd el pe oarecare preoți și leviți scăpați de sabie, i-a luat cu sine și, umblînd cu dînșii fără temere printre haldei, au mers cu sîrguință în biserică și au luat mai întîi din focul altarului, care o singură dată s-a pogorît din cer spre jertfe, în zilele lui Moise și ale lui Aaron, și de atunci se păzea nestins în altar. Pentru că era poruncă de la Dumnezeu, ca preoții să adauge totdeauna lemne pe focul acela în altar, ca niciodată să nu se stingă. Luînd Ieremia dintr-acel foc, l-a ascuns într-o fîntînă fără de apă și, avînd mare credință, a proorocit că focul acela chiar de se va stinge la o vreme, prefă-cîndu-se prin minune în altă stihie, însă la vremea sa, întorcîndu-se iar în singura sa stihie se va aprinde.

Acest lucru s-a întîmplat după întoarcerea din Babilon a poporului lui Israel, în vremea înnoirii bisericii și în zilele lui Neemia, după mulți ani de la sfîrșitul Sfîntului Prooroc Ieremia. Iar el, ascunzînd focul acela în puț, l-a închis și l-a făcut neștiut de nimeni. Apoi, după punerea la păstrare a focului altarului, a luat cortul și chivotul Legii și cele dintr-însul și le-a ținut la sine, pînă ce s-a liniștit tulburarea de război ce a fost în cetate, cînd se risipea și se ardea de haldei.

După luarea cortului și a chivotului din biserică Domnului, voievodul Navuzardan a jefuit îndată toate celelalte vase de aur și de argint ce erau în biserică și a sfărîmat toată arama și a luat-o la Babilon. Apoi a ars și a dărîmat acea preafrumoasă biserică, zidită de Solomon cu multă înțelepciune. Asemenea și palatele împărătești și toate casele cele frumoase ale Ierusalimului, cum și bisericile cele mari le-a dat pradă focului și risipirii; iar zidurile cetății le-a săpat împrejur puterea cea haldeiască și le-a asemănat cu pămîntul. Atunci mulțimea fără de număr a poporului iudeilor, a căzut în ascuțișul sabiei; dar, mai ales în valea Tafet, cea zisă mai sus, în care poporul își jertfea diavolilor, cîndva, pe fiii și pe fiicele lor. Acolo au mîncat armele cea mai mare mulțime de bărbați, de femei și de copii, fără cruțare și fără milă, încît s-a împlinit proorocia grăită de Ieremia, că nu se va mai chema locul acesta cădere și loc de morminte ale fiilor lui Enon, ci loc de morminte al junghierii, pentru că acolo aproape s-a junghiat tot poporul Ierusalimului; iar pe cei ce scăpaseră de sabie, i-au dus în robie, lăsînd numai din săracii acelui pămînt, ca să păzească viile și grădinile.

Voievodul Navuzardan, ieșind din Ierusalimul cel risipit, încărcat cu multe dobînzi și prăzi, după porunca împăratului Nabucodonosor, a pus stăpînitor asupra pămîntului cel pustiit al iudeilor,

pe Godolia, fiul lui Ahicam, cel care a izbăvit pe Ieremia din mâinile celor ce voiau să-l omoare. Iar către Ieremia a zis: "Dacă îți este bine, să mergi împreună cu mine în Babilon și voi pune ochii mei spre tine; iar de nu, rămâi aici. Iată, tot pământul este înaintea feței tale, și ce poștești și ori unde voiești, acolo să mergi. Să te duci și să te întorci la Godolia, pe care l-a pus împăratul Babilonului în pământul Iudeei și să trăiești cu dînsul în poporul tău cel ce a rămas acolo". Și voievodul i-a dat lui Ieremia hrană, daruri și libertate.

Sfîntul Prooroc Ieremia, luînd cortul, Chivotul Legii și cele dintr-însul, împreună cu cei ce urmau după dînsul, preoți și leviți, le-au pus în muntele acela în care, odinioară, suindu-se Sfîntul Prooroc Moise, a văzut pământul făgăduinței și acolo a murit și s-a îngropat. În acel munte Sfîntul Ieremia a aflat o peșteră, în care a pus Chivotul, astupînd ușa cu pietre și pecetluind-o cu numele lui Dumnezeu, scriind și însemnînd cu degetul slovele în piatră, ca și cu un condei de fier, pentru că piatra cea tare, la degetul lui cel ce scria, s-a făcut moale ca ceara; iar după scriere s-a întors la tăria ei și s-a făcut ca o scobire de fier acel loc, care este în pustiu între doi munți și în care zac îngropați Moise și Aaron. Și a zis Ieremia către cei ce erau de față: "S-a dus Domnul din Sion la cer și iarăși Se va întoarce cu putere; și va fi semnul venirii Lui,

cînd se vor închina lemnului toate limbile". Și a mai zis: Chivotul acela nimeni nu-l va putea scoate din locul acela, fără numai Moise proorocul cel ales al lui Dumnezeu. Și pe tăblițele cele din chivot, nimeni din preoți sau din prooroci nu le va scoate, fără Aaron cel plăcut lui Dumnezeu. Iar în ziua Învierii va ieși sicriul din piatra cea pecetluită și se va așeza pe muntele Sionului, și toți sfinții se vor aduna la dînsul, așteptînd pe Domnul, ca să-i scape de vrăjmașul, cel ce vrea să-i omoare".

Acestea grăindu-le sfîntul prooroc către preoți și leviți, un nor a acoperit deodată acea peșteră astupată și nimeni nu putea să citească numele lui Dumnezeu, care era însemnat pe piatră de degetul lui Ieremia, nici nu putea să cunoască sau să afle acel loc. Căci oarecare din cei ce veniseră după dînșii s-au apropiat și, vrînd să însemneze locul acela și calea către el, n-au putut să-l afle nicidecum.

Înțelegînd acestea proorocul, a zis către dînșii: *Neștiut va fi locul acesta, pînă cînd Dumnezeu va aduna soboarele popoarelor și le va fi milostiv. Atunci le va arăta aceasta și se va ivi slava Domnului la vederea tuturor și va fi nor, precum i s-a arătat și lui Moise. Nimeni nu știe nici în ziua de astăzi peștera aceea și nu va fi știut de nimeni pînă la sfîrșit. Acea peșteră este acoperită cu nor luminos*

ca focul, după chipul slavei celei dintîi, care era în locașul mărturiei, pentru că nu va înceta slava lui Dumnezeu de la legea sa.

Deci, după ce Ieremia a ascuns Chivotul lui Dumnezeu, iudeii n-au mai avut slava aceea ca odinioară, deși după șapte ani au înnoit biserica lui Solomon. Și, fiind lipsiți de Chivotul Domnului, au făcut alt chivot de aur, după asemănarea celui făcut de Moise, și cu toate cele ce era în chivotul cel dintîi. Însă, nu era într-însul o putere făcătoare de minuni și o slavă ca aceea a lui Dumnezeu, strălucind precum era la cel dintîi. Focul ceresc pe care Sfîntul Ieremia și preoții cei ce au fost împreună cu dînsul, îl ascunsese în puțul cel fără apă, s-a aflat de alți preoți, de care am pomenit mai sus, după ce au trecut mulți ani de la sfîrșitul Sfîntului Prooroc Ieremia.

După ce Sfîntul Ieremia a ascuns chivotul Domnului, a mers la Godolia în cetatea Masifat, fiindcă acolo începuse poporul a petrece în locul Ierusalimului. Acolo a șezut între poporul său, care rămăsese pe pămînt, plîngînd pentru dărîmarea și pustiirea Ierusalimului, cu plîngere nemîngîiată, precum arată Cartea Plîngerii lui. Și, stăpînind Godolia peste Iudeea cea pustiită, Ismail, fiul lui Natanie, fiind de neam împărătesc, pofta acea stăpînire pentru dînsul. El, adunînd niște bărbați

voinici, a mers la dînsul în Masifat, din dragostea ce avea pentru el, și l-a primit Godolia cu cinste, neștiind vicleșugul și gîndul lui cel rău, și au făcut ospăț pentru dînșii. Iar după ce s-a înserat, s-au sculat Ismail și cei zece bărbați ce erau cu dînsul și au ucis pe Godolia, pe toți iudeii și pe toți haldeii și ostașii ce erau lîngă dînsul, năvălind noaptea prin cetate și omorînd pe cei ce dormeau.

Auzind de acestea voievodul Ioanan, fiul lui Caris, și ceilalți bărbați vestiți ai iudeilor, care petreceau prin sate, s-au adunat, și, împreunîndu-și oștile lor, au mers cu război asupra lui Ismail și s-au bătut cu dînsul la Gavaon, biruindu-l; și a scăpat Ismail abia cu opt bărbați, la fiii lui Amun.

După biruirea și izgonirea lui Ismail s-au sfătuit oamenii cei din Iudeea împreună cu Ioanan, ca să nu șadă în pămîntul Iudeei, ci să se ducă în Egipt, fugind de la fața haldeilor, deoarece se temeau de mînia împăratului Babilonului pentru moartea lui Godolia, socotind că, dacă va auzi împăratul de uciderea lui, îndată va trimite oaste, ca să piardă rămășițele lui Israel. Deci, se gătea împreună tot poporul de calea spre Egipt, din care nu s-a scos decît cu mîna lui Dumnezeu cea tare și cu brațul Lui cel înalt. Mai întîi au mers la Sfîntul Prooroc Ieremia, cu tot poporul de la mare pînă la mic, și i-au zis lui: "Să cadă rugăciunea noastră înaintea

feței tale, ci roagă-te pentru noi către Domnul Dumnezeuul tău, că am rămas puțini din mulți ce eram, precum ochii tăi ne văd. Și să ne spună nouă Domnul Dumnezeuul tău, calea în care vom merge și cuvîntul pe care-l vom face".

Și le-a spus lor Proorocul Ieremia: "Am auzit și mă voi ruga pentru voi Domnului Dumnezeuului nostru, după cuvintele voastre; iar cuvîntul pe care îl va răspunde Domnul, îl voi spune vouă și nu voi tăinui de voi acel cuvînt. Dar, dacă voi nu veți voi să ascultați poruncile Domnului?" Iar aceia au zis către Ieremia: "Să fie Domnul între noi martor drept și credincios, că, după cuvîntul pe care îl va trimite nouă, așa vom face, fie bun, fie rău. Glasul Domnului nostru, la care noi te trimitem, îl vom asculta".

Și s-a rugat Sfîntul Ieremia și, postind zece zile, a primit de la Dumnezeu înștiințare de voia Lui cea sfîntă și a chemat pe Ioanan și pe cei ce erau cu dînsul și pe tot poporul de la mic pînă la mare și le-a zis lor: "Așa zice Domnul Dumnezeuul lui Israel, la care voi m-ați trimis pe mine: Dacă veți șede în pămîntul acesta, vă voi zidi pe voi și nu vă voi risipi, ci vă voi sădi pe voi, și nu vă voi smulge, că am încetat cu răutățile acelea, pe care le-am făcut vouă. Să nu vă temeți de fața împăratului Babilonului, că Eu cu voi sînt, ca să vă izbăvesc și

să vă mîntuiesc din mîinile lui; Eu vă voi milui și vă voi întoarce la pămîntul vostru. Iar de veți zice: nu vom șede în pămîntul acesta, ci în pămîntul Egiptului vom merge, ca să nu vedem petrecîndu-se aici război și glasul trîmbiței să nu-l auzim, de pîine să nu flămînzim, ci acolo să ne veselim. Pentru aceea ascultați cuvîntul Domnului, voi, iudeii cei rămași. Așa zice Domnul Atotîitorul, Dumnezeul lui Israel: Dacă voi vă veți întoarce fața voastră spre Egipt și veți merge acolo să petreceți, sabia, de care voi vă temeți, vă va găsi pe voi acolo; foametea de care voi vă feriți, vă va ajunge pe voi în Egipt și acolo veți muri de foame și de sabie, și nici unul nu va scăpa de răutățile acelea, pe care le voi aduce asupra voastră. Că precum a picat mînia Mea asupra celor ce viețuiau în Ierusalim, așa va pica mînia Mea asupra voastră, de veți merge în Egipt și nu veți mai vedea încă locul acesta. Aceasta le-au grăit Domnul asupra voastră, celor ce ați rămas din iudei. Să nu mergeți în Egipt, ca să nu vă stingeți acolo de sabie, de foamete și de omor".

După ce a încetat Ieremia a grăi către popor toate cuvintele Domnului, Azaria, fiul lui Maaseia, Ioanan, fiul lui Karia și toți bărbații cei defăimători, au zis către Ieremia: "Minți, că nu te-a trimis pe tine la noi, Domnul Dumnezeul nostru, ca să ne grăiești să nu mergem în Egipt, și să

petrecem acolo; ci Baruh, fiul lui Nirie, te îndeamnă pe tine asupra noastră, ca să ne dai pe noi în mâinile haldeilor, să ne pedepsească și să ne ducă în Babilon". Poporul n-a ascultat glasul Domnului cel grăit prin Ieremia și, luându-și femeile și copiii, l-au luat și pe Proorocul Ieremia fără voia sa. Asemenea au luat împreună cu dînsul și pe proorocul Baruh și s-au dus în Egipt, unde s-au sălășluit lîngă o cetate ce se numea Tafnas. Acea cetate ținea de împărăția Egiptului, în care altă dată Sfîntul Moise făcea minuni înaintea lui Faraon.

Acolo a petrecut Sfîntul Ieremia proorocul patru ani, bucurîndu-se de mare cinste între egipteni pentru sfințenia sa și pentru facerile lui de bine ce le arăta; pentru că pe aspidele care îi pierdeau pe dînșii și pe niște fiare din apă, care se numeau crocodili, le-a omorît cu rugăciunea la locul sălașului lui Faraon, unde și-a dat obștescul sfîrșit și unde a și fost îngropat. Sfîrșitul lui a fost mucenicesc. Căci, după ce a proorocit că împăratul Babilonului are să vină asupra Egiptului și pe tot pămîntul să-l prade, ca să piardă și pe iudeii care se așezaseră acolo; atunci poporul e- vreiesc, mîniindu-se pe Sfîntul Ieremia, l-au omorît cu pietre.

În același an, după sfârșitul lui, a venit împăratul Babilonului cu multă putere asupra Egiptului și a ucis pe împărat; iar tot neamul iudeilor care venise în Egipt a pierit, după cum proorocise Sfântul Ieremia. Însă cinstitele lui moaște, după mulți ani, au fost aduse cu mare cinste de către Alexandru, împăratul Macedoniei, în cetatea Alexandriei, zidită întru numele său. Și le-a pus la un loc ce se numea Tetrafel, care era cinstit foarte mult de alexandrini, pentru moaștele lui cele proorocești.

Sfântul Ieremia a mai proorocit și despre patimile Domnului și Mântuitorului nostru Hristos, zicând astfel: *Veniți și să băgăm lemn în pâinea lui și să-l pierdem pe el din pământul celor vii și numele lui să nu se mai pomenească.* Iar când viețuia în Egipt, a proorocit despre sfărîmarea idolilor și despre venirea în Egipt a Preacuratei Născătoare de Dumnezeu cu Pruncul cel mai înainte de veci, zicând către popii egipteni: "Se cade ca toți idolii să cadă și tot ce este făcut de mâini să se sfărîme, întru acea vreme, când va veni aici o maică Fecioară cu un Prunc născut în peșteră și pus în iesle".

De la acea proorocie a lui Ieremia, a rămas în obiceiul egiptenilor de a închipui o fecioară, odihnindu-se în pat; iar aproape de dînsa, un prunc înfășat în scutece și culcat în iesle și ei se

închinarău acelui chip. Împăratul Ptolomeu, întrebînd odată pe popii egipteni, pentru ce fac aceasta, ei au răspuns: "Această taină este a celor mai de demult părinți ai noștri, pe care a vestit-o înainte un sfînt prooroc, și acum așteptăm sfîrșitul acestei proorocii și împlinirea tainei".

După ce au trecut mulți ani de la sfîrșitul proorocului Ieremia, Iuda Macabeul l-a văzut împreună cu arhiereul Onia, arătîndu-i-se lui în vedenie, despre care se scrie așa: "S-a arătat lui Macabeu o vedenie într-acest fel: "Onia, fiind arhiereu, bărbat bun și îmbunătățit, cucernic la vedere, blînd la obicei și la vorbă bine încuviințat, deprinzîndu-se din copilărie spre toată bunătatea; își ridică mîinile și se ruga pentru poporul iudeilor. După aceea, i s-a arătat alt bărbat, cu căruntețe și cu o slavă minunată și înconjurat cu cinste și cu mare cuviință". Și, răspunzînd Onia, a zis: "Acesta este Ieremia, proorocul lui Dumnezeu și iubitorul de frați, care mult se roagă pentru popor și pentru sfînta cetate. Și, întinzîndu-și Ieremia mîna dreaptă, a dat lui Iuda Macabeul o sabie de aur, grăindu-i acestea: primește această sfîntă sabie ca dar de la Dumnezeu, cu care vei sfărîma pe vrăjmași".

Din această vedenie, se vede destul de lămurit, cum că sfinții plăcuți lui Dumnezeu, după sfîrșitul

lor, se roagă lui Dumnezeu pentru noi și ne ajută nouă, precum a ajutat Sfântul Ieremia lui Iuda Macabeul asupra potrivnicilor, ale cărui sfinte rugăciuni să ne ajute și nouă, asupra văzuților și nevăzuților vrăjmași, cu darul și cu iubirea de oameni a Domnului nostru Iisus Hristos, Căruia I se cuvine slava, împreună cu Tatăl și cu Sfântul Duh, în veci. Amin.

